ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ЧЛ. 40 ОТ ЗЮЛНЦ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СДРУЖЕНИЕ СЪВЕТ НА РЕКТОРИТЕ НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2020 Г.

Уважаеми колеги,

От името на Управителния съвет на Сдружение Съвет на Ректорите на висшите училища в Република България представям пред вас Доклада по чл. 40, ал. 2 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел и финансов отчет към 31.12.2020 г., изготвен в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия.

1. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Сдружението Съвет на Ректорите на висшите училища в Република България осъществява дейност в обществена полза, като изразява и защитава общите интереси на висшите училища пред държавните институции и обществеността, подпомага своите членове при отстояване на общите им интереси и реализиране на техните отговорности, участва във формирането на държавната политика в областта на висшето образование и научните изследвания в сътрудничество с държавните институции и обществените организации, подпомага и развива доброто сътрудничество между висшите училища, както и сътрудничеството между висшите училища и други образователни, научни и обществени организации.

В своята дейност Сдружението стриктно съблюдава Закона за юридическите лица с нестопанска цел, Закона за висше образование и всички други закони на Република България.

2. СЪЩЕСТВЕНИ ДЕЙНОСТИ

Изминалата 2020 г. беше трудна година поради това, че пандемията принуди висшите училища на практика да преустановят всички дейности освен учебният процес, който в по-голямата си част премина в онлайн форма. Тази кризисна ситуация се отрази и на Съвета на ректорите, който се събра присъствено само веднъж, а именно на отчетно-изборното си събрание през месец юни.

Работата на предишния управителен съвет и на председателя на Съвета през първата половина на годината до Общото събрание не беше лека, защото изискваше основните дейности на Сдружението да продължат да се изпълняват в условия на изолация и постоянни промени на ситуацията и на заповедите на министъра на здравеопазването. Въпреки това ръководството се справи с предизвикателствата и успя да организира присъствено Общото събрание, като бяха взети необходимите мерки за опазването на здравето на участващите в него членове.

Затова бих искал да изкажа благодарност на проф. Тотев и на предходния Управителен съвет, както и на всички вас, които участвахте активно в работата на Съвета на ректорите по време на пандемията.

През 2020 г. в Сдружение Съвет на Ректорите на висшите училища в Република България членуват 49 висши училища.

През годината бяха проведени няколко редовни заседания на Управителния съвет, като след Общото събрание на основание чл. 30, ал. 2 от Устава на Сдружението те се провеждаха в онлайн среда.

Съветът на ректорите се стремеше да оказва влияние за формиране на позитивно обществено отношение към висшите училища в България и за осигуряване на благоприятна обществена и политическа среда за развитие на висшето образование и научните изследвания. Той участваше активно в организирането и провеждането на форуми и работни срещи, свързани с проблемите на висшето образование и науката, много от тях онлайн, на които публично бяха изразени колективните становища на висшите училища.

Съветът на ректорите представляваше общите интереси на висшите училища пред органите на държавната власт. Сдружението изразяваше мнения и становища относно общите интереси на висшите училища, както и относно развитието и проблемите на висшето образование в страната. Бяха подготвени и изпращани множество отговори до Министерството на образованието и науката във връзка с официално поставени въпроси, както и предложения и становища до МОН, Министерството на здравеопазването Министерството на икономиката, Министерството на реионалното развитие и благоустройството,

Дирекция „Добро управление“ на Министерския съвет, Комисията по образованието и науката към Народното събрание, НАОА и др.

Негови представители участваха в работни групи и консултативни съвети към органи на държавното управление, както и в работата на държавните институции по въпроси свързани с висшето образование и научните изследвания. За тази цел през годината бяха направени предложения за номинации на представители на академичните среди за участие в различни работни групи в областта на висшето образование и за планирането и изпълнението на оперативните програми.

В началото на годината бяха изготвени и изразени становища и предложения за изменение на Закона за висшето образование. Основният принцип в тази дейност беше равнопоставеността на всички видове висши училища и обхващането на всички професионални направления. При подготовката на промените в ЗВО беше сформирана работна група от представители на Съвета на Ректорите. В резултат на направените от Сдружението предложения и активното участие на представители на Съвета на ректорите в заседанията на Комисията по образованието и науката към Народното събрание бяха приети нови текстове, между които следните по-главни моменти:

1. Народното събрание наложи мораториум върху:

– правомощията на министерския съвет съгласно чл. 9, ал. 3, т. 2 от ЗВО да предлага на Народното събрание да разкрива нови висши училища;

– правомощията на министъра на образованието и науката съгласно чл. 10, ал. 2, т. 1 от ЗВО да предлага на Народното събрание и на Министерския съвет да разкриват териториално изнесени структури на висшите училища – филиали, както и правомощието на Министерския съвет да разкрива колежи;

– правомощието на Националната агенция за оценяване и акредитация съгласно чл. 75, ал. 4 от ЗВО да оценява проекти за откриване на професионални направления във висши училища, освен в същата област на висше образование, в която висшето училище вече има акредитирано друго професионално направление или специалност от регулираните професии;

2. При акредитацията на висшите училища един преподавател ще има право да участва само в едно висше училище.

Беше приета и обсъжданата от Съвета на ректорите Национална карта на висшето образование по професионални направления, но вместо да има информативен характер и да служи за координация между висшите училища с цел избягването на откриване и поддържане на едни и същи специалности в географски близки висши училища, се предвижда Националната карта да има рестриктивен характер, който може да спре развитието на системата и на висшите училища.

След началото на пандемията Министерството на образованието и науката създаде обща група на ректорите и министъра в приложението WhatsApp. В ситуация на изолация тази група допринесе много за изпълнение на задачата за подпомагане на членовете на Сдружението чрез консултации, информация, обмен на мнения и опит. Министър Красимир Вълчев отговаряше много бързо на всички поставени въпроси и разрешаваше възникналите проблеми. Изобщо през целия му мандат имахме пълно взаимодействие с него по всички въпроси, за което му благодаря.

Разчитам на такова сътрудничество и с министър Николай Денков, с който сме работили и преди. Надявам се, че и той ще се съгласи да бъде включен в споменатата група, за да бъдем в постоянна връзка.

Проф. дфн Анастас Георгиев Герджиков
Председател на Сдружение Съвет на ректорите на висшите училища в РБ